

Millî Şef İnönü'nün yüksek bir ilhamı:

Büyük İnönü, öz Türkçeye verdikleri ehemmiyeti bir daha işaret buyurdular

Mühassıs zanaatçı yetiştiren usta inşaat mektebine şu adı verdiler:

Yapı usta okulu

Millî Şefin Sanat okulunu ziyaretlerinden bir intiba

Azkar, 16 (A.A.) — Millî Şef Reisicumhur İsmet İnönü, dün 15.30 da yanlarında Maarif Vekili Hasan Ali Yücel ve Teknik Öğretim müdürü Rüştü Uzel olduğu halde Yapı Usta okulunu ziyaret etmişler, duvarcılık, marangozluk, düğgerlik, taçgıllık atelyelerini, sıhhi tesisat çalışmalarını, Sanat okullarında yapılabilecek depoları, okul alât ve makinelerini, talebinin bütün çalışmalarını, okulun ileri yıllar projelerini, yeni yapılan Sanat okulu ile Motörüllük okullarını inşaatını tetkik etmişlerdir.

Berlin ve Stettin

Ruslar tarafından şiddetle bombalandı!

Londra, 17 (A.A.) — B. B. C. Sovyet hava kuvvetleri Berlin ve Stettin şehrine yaptıkları saldırılarda askeri hedeflere bir çok yüksek infilak ve yangın bombaları atmışlar ve salimen ilerlerine dönmüşlerdir.

Londra, 17 (A.A.) — B. B. C. Moskovadaki Röyter muhabirinin işaratına göre Alman tayyareleri, dün gece Moskovaya taarruza teşebbüs etmişlerse de şehre varmadan dağılmışlardır.

Röyter muhabiri, son günlerde Moskovaya yapılan hava saldırılarının hafif olmasını, Alman tayyarelerinin cephede çok meşgul olmalarına atfetmektedir.

"Nuri Demirağ,"

hava alanında...

Bu sabah tören yapıldı, istiyenler tayyare ile uçuruldu

Uçmak isteyenlerin ekseriyetini kadınlar teşkil ediyordu...

Nuri Demirağ sivil tayyarecilik mektep ve atölyesinin, bu sahada şimdiye kadar elde ettiği neticeleri tanıtmak üzere büyük bir tören hazırlamakta olduğunu yazmıştık. Tören, bu sabah saat onda, Beşiktaşta Hayreddin iskelesinde, Nuri Demirağ imalathanesinde, hükümet, şehir ve matbuat mümessilleri huzurunda yapılmış ve davetlilere, atölyenin muhtelif aksamı, buradaki çalışmalar ve elde edilen neticeler gösterilmiştir. Görüşmeleri kayde ve takdire değer eserlerden son derece memnun kalan davetliler, müessesenin nazik davetine icabet ederek, oradan motörle Yeşilköye gitmişler ve tayyare uçuş meydanında verilen ziyafette hazır bulunmuşlardır. Yemekten sonra, fabrikanın imal ettiği muhtelif tipteki mektep, talim ve uçuş tayyareleriyle uçuşlar yapılmış ve davetlilerden istiyenler bu uçuşlara iştirak ettirilmiştir. Uçuşa ragbet edenlerin ekseriyetini kadınlar teşkil ediyordu.

Çörçil nerede?

İngiliz başvekilide esrarengiz bir seyahate mi çıktı?

Mülakat, sisli bir denizde Vales zırhlısında klise duaları arasında cereyan etti

Vaşington, 17 (A.A.) — Bay Ruzvelt dün, Okland'da karaya çıkarak çıkamaz gazetecileri kabul etmiş ve şu beyanatta bulunmuştur:

«Çörçil ile mülakatım muvafakiyetle neticelendi. Çörçille mülakatından sonra Amerikanın harbe daha yakın olduğunu zannetmiyorum. Çörçil ile bütün bir gün mülakatlarında bulundum. Mülakatın neticesiyle size söyleyemem. Okland'a muvasalatımm evvelinden haber verilmesini muvafık bulmadım. Çok sis vardı. Alman denizaltıları, görölmeden torpil atabiliyorlardı. Çörçil ile ben bu mülakatı geçen seyahatte yapmayı düşünmüştük. Fakat Yunan ve Girit muharebeleri üç ay teşahhura sebep oldu.

Rusya'ya gelince; bu memleketin de ödünç verme ve kiralama kanunundan istifadesini temin etmeyi müzakere ettik. Sovyet Rusya bu kanun dan istifade edemeyecek. Çünkü şu an aldıkları şeyleri ödeyebilecek vaziyette değil.

Vaşingtona avdet eder etmez Kor del Hul ile Fransa ve Uzakşark me selelerini görüşeceğim.

Harp vaziyetinin bütün safhaları hakkında Çörçil ile tamamilen hem fikir bulunuyoruz. Sovyetlerin kiş e nasında da mukavemeti devam edeceklerinden eminim. Askeri planlar tetkik ve münakaşa edilmştir.

B. Ruzvelt demokrasilere yardım için icar ve iare kanunu mucibince kongreden yeni tahsisat isteyeceğini Prince of Wales zırhlısında çapraz olarak konulmuş olan İngiliz Amerikan bayrakları altında Çörçil ile yanyana bulunurken yapılmış olan dinî ayinin kendisi için heyecanlı bir hatıra teşkil ettiğini, hariciye nazır B. Hull ile Fransa ve Uzakşarkta vaziyeti tetkik edeceğini ilâve etmiştir.

Bay Ruzvelt, bu beyanatta bulunduktan sonra trenle Vaşingtona hareket etmiştir.

İstiklâl — En Son Havâdis Yazı ailesine güziide bir münevver katıldı:

Hâtemî Senih

Şark ve garp kültürünün tatlı bir izdivacını ifade eden münevver hüviyeti ile, garp felsefesindeki yüksek ihtisası ile, cevval zekâsı, görüş kudreti, ateşli kalemî ile Hâtemî Senih'i karirlerimiz için bir kazanç addediyoruz. Uzun yıllar Akşam'da kendini beğendirmiş eski bir gazeteci olan arkadaşımızın ilk yazısını Bugün ikinci sayfamızda «Objektif» sütununda bulacağız.

Atatürk'e Saygı..

Millî Şair Mehmet Emîn ve büyük âlim İbn - ül - Emîn Mahmut Kemâl nankörlüğe karşı olan umumî nefrete iştirak ettiklerini bildirdiler

«Bu haksızlığı nefretle karşılarım!», — Millî şair Mehmet Emin —

«Mukaddesata saygısızlığı şiddetle ayıplarım!», — İbn-ül-Emin —

[Çınaraltı mecmuası, kendisini «milliyetperver Türk münevverlerinin mecmuası» diye tanıtmaya çalışmış ve günlük gazetelere bu tarzda ilânlar vermek küstahlığında bulunmuştu. Atatürk'e gösterilen saygısızlığın memleketi uyandırdığı nefrete şiddetle iştirak eden milliyetperver Türk münevverleri birer ikşer, bu mecmua ile devamlı ve fikri bir alâkalı olmadıklarını bildirmektedirler. Bugün millî şairimiz, milliyet babası Mehmet Emin ile büyük ve temiz Türk âlimi İbn-ül-Emin'in, arkadaşımız Sadi Günel'e yaptıkları mülakatları okuyoruz. Bakınız, bu nankör Orhan Seyfi ile cürüm şeriki Atsız hakkında neler söylüyorlar.]

«Çınaraltı» mecmuasında, Atsız imzasile «büyük adları» inkâr eden bir yazı çıktı. Adına «Türkliğin Atası» unvanını on sekiz milyon seve seve ilâve ettiği büyük insana karşı saygısızlık gösteren Atsız imzasının bulunduğu mecmuada, tanınmış isimler de vardır. Biz bunlardan ikisinin, düşünce ve mütalâalarına müraacat etmeyi uygun gördük ve kendilerile görüştük.

Muhterem şair Mehmet Emin Yurdakul, heyecandan titreyen bir sesle şunları söyledi: «Böyle çirkin bir hadiseyi nefretle karşılarım. Atanın geleceğini haber veren benim. O devrin babasıym. Türkün büyük evladına sonsuz hürmetim vardır. Benden, millî, vatani ve içtimai bir mecmua için yazı istedikler. Atatürk'ün anlatan uzun bir «epope» yazmış bulunuyordum. Bunu, bölünemeyeceğini söylüyorlardı kendilerine verdim. Onun kahramanlığının epopeisi olan yazımın, böyle menfur bir düşüncenin girdiği sayfalarla çirkacığını nasıl tahmin edebiliriz!»

Yüzünün ıstırap ifadesi de, hembeş yaşları gibi mânalı ve temiz olan Türk şairinin elini öptüğüm zaman alınma dokundurdugu dudakları kıpırdıyordu: «Haksızlıktır, hürmetsizliktir, nefret ederim.» diye söylediğini işittim.

İlim ve fazlî hakikî müritletenden olan değerli âlim İbnül-emîn Mahmut Kemâl'in bekleme salonuna girdiğim zaman ise içime tatlı bir ırkeklik geldi. Duvarlar, antik kıymetlerin en hoş gidenlerinden olan, yazı sanatının şaheserleri bulunmaz levhalarla dolu idi. Muhterem âlimin, tevazu ve bilgininin bir bürhanı gibi başucunda duran şu yazılardan gözlerimi ayıramadım: Meclisi İrfana bir şeb mum olan ehli hüner, Mahveder kendini amma subhu maksuda eder.. Kahvelerimizi içtikten sonra.

Ankara Dil ve Tarih Fakültesinden bir ses:

«Seni unutanlara bu vatan haram o'sun!»

«ATATÜRK'den, büyük İNÖNÜ ve ÇAKMAK'dan bahsetmeksizin İstiklâl savaşına temas edilebilir mi?»,

«Atsız'dan Atatürk'e dil uzattığı gündenber nefret ediyorum!»,

Sevilen bazı şeylerimiz vardır; fakat, çok, pek çok sevilen diğer bazı şeylerimiz daha vardır ki bu ikinciler uğruna birincileri çönmekten çekinmeyiz. «Atsız» türkçülüğü için severdim. Fakat, «Atatürk» e dil uzattığı ilk günden itibaren bu sevgi, yerini nefrete terketti. Atatürk'e milyonlarca Atsız fedâ.. Ataya dil uzatan babam olsa onu satmaya hazırım.. (Fakat, bunları söylerken bende ki Atatürk sevgisini körükleyen babamı da aklıma getiriyorum.) Ben, binasının üzerinde Atatürk'ün imzasını taşıyan bir ilim müessesesinin çocuğuyum. Atanın tarihini benim mensup olmakla iftihar ettiğim fakülte ilk olarak okutmaya başladı. Bugün, hepsi doğdukları yerlere, ana babalarının yanına hasretlerini gidermeye koşmuş olan arkadaşlarımla bir arada bulunmadığıma müteessirim. (Devamı 3 üncü sayfada)

Sevilen bazı şeylerimiz vardır; fakat, çok, pek çok sevilen diğer bazı şeylerimiz daha vardır ki bu ikinciler uğruna birincileri çönmekten çekinmeyiz. «Atsız» türkçülüğü için severdim. Fakat, «Atatürk» e dil uzattığı ilk günden itibaren bu sevgi, yerini nefrete terketti. Atatürk'e milyonlarca Atsız fedâ.. Ataya dil uzatan babam olsa onu satmaya hazırım.. (Fakat, bunları söylerken bende ki Atatürk sevgisini körükleyen babamı da aklıma getiriyorum.) Ben, binasının üzerinde Atatürk'ün imzasını taşıyan bir ilim müessesesinin çocuğuyum. Atanın tarihini benim mensup olmakla iftihar ettiğim fakülte ilk olarak okutmaya başladı. Bugün, hepsi doğdukları yerlere, ana babalarının yanına hasretlerini gidermeye koşmuş olan arkadaşlarımla bir arada bulunmadığıma müteessirim. (Devamı 3 üncü sayfada)

Almanlara ağır zayıat verdiriyoruz

Moskova, 17 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından bu sabah erkenden neşrolunan askeri tebliğ:

16 Ağustosta, Sovyet orduları, bütün cephelerde düşmanla muharebeye devam etmiş ve Alman ordusuna ağır zayıat vermiştir.

Kara kuvvetlerimizle işbirliği yapan tayyarelerimiz, düşmanın piyade kuvvetlerine, hava meydanlarında bulunan tayyarelerine taarruzlarda bulunmuşlardır.

14 Ağustosta düşürüldüğü bildirilen Alman tayyareleri 21 değil 26 dir.

15 Ağustosta 29 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Bizim kayımız 24 tayyaredir.

Sovyet harb tebliği

Mareşal Budyoni

Napolyonu mağlûp eden manevrayı Muvaffakiyetle tekrar etmiş...

Almanlar, kış basmadan işi bitirmeğe çalışıyorlar

Moskova, 17 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından dün öğleyin neşrolunan resmi tebliğ:

Cenup cephesinde, yani Ukrayna'da şiddetli muharebeler devam etmektedir.

Mareşal Budyoni, on dokuzuncu asrın ilk yıllarında Napolyon ordusunun hezimeti mucip olan «geri çekilme hareketi» aynen tatbika muvaffak olmuştur.

Almanların, kış basmadan cenup mntakasında kat'i bir netice almaya gayret ettikleri anlaşılmaktadır.

İngiliz tebliği

Saint Omer bombalandı!

19 Alman ve 4 İngiliz tayyaresi düştü!

Londra, 17 (Radyo) — İngiliz hava ve emniyet nezaretlerinin tebliği:

Dün, gündüz, aver tayyarelerimizin himayesinde bulunan ağır bombardıman tayyarelerimiz, Alman 7. galı altındaki Saint Omer hava meydanı ile demiryollarını şiddetle bombardıman etmiştir. Bu harekatta 19 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir. Bizim kayımız 4 aver tayyaresidir.

Uçar kalelerimizden biri Brest limanına bombalar atmıştır. Bu tayyare hedefinden dönerken 7 Alman aver tayyaresinin hücumuna uğramıştır. Murretebatından bazıları zayı olan bu tayyarelerimize dönüşte düşmüştür.

Çağlıyan kasrı

Muhafazasına memur bekçiler tarafından soyuldu.

Bir müddettenberi tamir edilmekte olan Kâğıthane'deki «Çağlıyan» kasrında çok cüretkârane bir hırsızlık olmuş ve saray, bizzat muhafazasına memur bekçiler tarafından soyulmuştur. Hırsızlardan şimdiye kadar ele geçirilen üç kişidir. Bunlar; Fevzi, Arif, Hüseyin adlarındaki şahıslardır. Çalınan şeyler de, tamir esnasında binadan çıkan piring cubuklar, ve Çağlıyanın pek nadide eserleri olan billür merdiven topuzları, kalın tahta kirşiler, pençere ve kapı parmaklıkları, cevizen mamul kornişler vesairidir. Vak'a, Derbend jandarma karakoluna yapılan bir ihbar neticesinde anlaşılmıştır.

Çalınmış ve kısa bir inceleme müddetinde, suç sabit görülmüş ve buna cümleniler tevki edilmiştir. Şimdi başka suç ortakları ve yatakları mevcut olup olmadığı araştırılmaktadır. Hadiseyi müteakip, belediye ve zabıta, sarayda sıkı muhafaza tertibatı alınmıştır.

